

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี
Digital Leadership of Administrators at District Learning Promotion
Centers under the Provincial Education Promotion Office
in Lopburi Province

ทัศนศักดิ์ มาปา¹ และวิรัชพัชร วงศ์วัฒนเกษม²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Tasskarn Mapa¹ and Wiralpach Wongwatkasem²

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : Tasskarn1401@gmail.com, wiralpath@nmc.ac.th

(Received: 16 March, 2025; Edit: 15 April, 2025 ; accepted: 17 April, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This study aims to (1) investigate the digital leadership of administrators at district learning promotion centers under the Provincial Education Promotion Office in Lopburi Province, and (2) Comparison of digital leadership of school administrators in the district level learning promotion center under the Office of Learning Promotion, Lopburi Province on their opinions, categorized by educational level and work experience. The sample consisted of 140 administrators and teachers in the Provincial Education Promotion Office in Lopburi Province during the 2025 academic year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table with proportional simple random sampling. A five-point Likert scale questionnaire was used, with a consistency index ranging from 0.67 to 1.00 and an overall reliability coefficient of 0.83. Data analysis employed frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The findings will provide insights into the current state and variations in digital leadership among educational administrators in Lopburi Province.

The research results found that

1. The digital leadership of educational administrators at the District Learning Promotion Centers under the Lopburi Provincial Learning Promotion Office is at a high level.
2. A comparison of digital leadership among educational administrators at the District Learning Promotion Centers under the Lopburi Provincial Learning Promotion Office, classified by education level and work experience, found that overall, there were no significant differences.

Keywords : Leadership, Digital Leadership, Educational institution administrators

บทนำ

สิ่งที่ทำให้สถานศึกษาสามารถก้าวการเปลี่ยนผ่านในยุคดิจิทัล คือ การมีทักษะภาวะผู้นำดิจิทัล โดยงานวิจัยของ National Association of Secondary School Principals (NASSP) (2013) พบว่า ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญและส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล ภายใต้วิสัยทัศน์ คนไทยได้รับโอกาสการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับช่วงวัย สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทักษะที่จำเป็นจากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีพันธกิจเพื่อจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมทุกช่วงวัย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคม และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ โดยส่งเสริมและพัฒนากำหนดเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับประชาชน

อย่างทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผล ในทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน โดยพัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งหน่วยงานและสถานศึกษาพัฒนา เทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการยกระดับคุณภาพในการจัดการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ให้กับประชาชน และสถานศึกษาพัฒนาสื่อและการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลง บริบทด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาดังงานทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, ออนไลน์) มาตรา 39 บัญญัติว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่เนื่องด้วยในยุคดิจิทัลทำให้การใช้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานแบบเดิม ๆ อาจจะยังไม่เพียงพอต่อการทำให้เป้าหมายของสถานศึกษาไปถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งสมศักดิ์ เจริญพานิชสรี (2558, ออนไลน์) และโยธิน นิลคช (2561, ออนไลน์) ได้กล่าวสอดคล้องกันว่าคุณลักษณะของผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ สร้างวัฒนธรรมองค์กรคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นนักสื่อสารพัฒนา ตนเอง เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ สุภิญญา แซ่มซ้อย (2561, ออนไลน์) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 3 จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง และปทุมรัตน์ สีรูป (2560, 152 - 153) กล่าวว่าทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ถือว่ามีความสำคัญสำหรับผู้บริหารยุคใหม่เพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้บริหารที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้บริหารยุคใหม่เป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และสามารถมองโลกได้หลายมิติ สามารถเชื่อมโยงบูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชาญฉลาด เป็นผู้ผู้นำที่สามารถสร้างความประทับใจและเข้าถึงเพื่อนร่วมงานได้ทุกระดับ จนกลายเป็นวัฒนธรรมและค่านิยมที่ดีงามของการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมประจำตนและเป็นที่ยอมรับนับถือของผู้ร่วมงาน ในหน่วยงานองค์กร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญมากที่สุดในฐานะผู้นำสถานศึกษาซึ่งจะต้องมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ โดยคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัลนั้น มีนักวิชาการได้กล่าวถึงตัวแปรของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไว้และเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำไปปรับใช้ ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ประจำปี 2565 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน สกร. จังหวัดลพบุรีในภาพรวมพบว่า ด้านจุดเด่นที่เกี่ยวกับการพัฒนาดิจิทัล พบว่า ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมเช่น ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการเรียนแบบออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ผ่านการอบรมหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ

อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนแบบ Google classroom และสถานศึกษามีการจัดพัฒนาบุคลากรโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนกระบวนการทำงานของ สกร. ให้แก่ บุคลากรของ สกร. ในการพัฒนาและจัดทำสื่อการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Google classroom และการอบรมเชิงปฏิบัติการทำ Infographic ด้วย Power point และ Canva เพื่อพัฒนาสื่อหนังสือเรียนออนไลน์ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีการพัฒนาบทเรียนออนไลน์พร้อมให้บริการแก่นักศึกษาของ สกร. ในระดับมัธยมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ได้บริหารสถานศึกษาโดยระบบสารสนเทศแบบครบวงจรโดยให้บุคลากรทุกระดับใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศแบบครบวงจรในการทำงานผ่านระบบออนไลน์และสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ Facebook และเว็บไซต์ของสถานศึกษา ส่วนในจุดที่ควรพัฒนา พบว่าควรพัฒนาการให้ความรู้ การใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าอย่างต่อเนื่องที่เป็นหลักสูตรฝึกอาชีพ และสถานศึกษาควรพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีหลักสูตรที่หลากหลาย ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์สภาพเศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบัน มีวิธีการสืบค้นเพื่อการเรียนรู้ได้หลายช่องทาง โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยผ่านระบบสารสนเทศแบบครบวงจร ผ่านการทำ Infographic ด้วย Power point และ Canva เพื่อการพัฒนาสื่อหนังสือเรียนออนไลน์ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจากจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม หรือตัวอย่างที่ดี หรือต้นแบบของสถานศึกษา เห็นควรให้สถานศึกษาจัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องการดิจิทัล

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องราวของผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลพบุรี เพื่อได้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการบริหารงานตามนโยบายการขับเคลื่อนด้านการใช้ดิจิทัลในสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 200 คน (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2566 จำนวนศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ 10 อำเภอ รวมทั้งสิ้นจำนวน 140 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามงานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามที่กำหนดไว้ได้จำนวนแบบสอบถาม 40 ข้อ
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ในสังกัดสำนักงานสกร.ประจำจังหวัดลพบุรี
8. นำผลการทดลองหาค่าความเหมาะสม จำนวน 40 ข้อ มาหาค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของ Cronbach โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ให้ได้ค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ความเชื่อมั่น 0.83
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลพบุรี
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- 1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของเครื่องมือในการวิจัย
 - ค่าความสอดคล้องระหว่างประเด็นของข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์ (IOC)
(ไพศาล วรคำ, 2561 : 269)
 - ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา วิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (ไพศาล วรคำ, 2561 : 288)
- 2) สถิติพื้นฐาน (ไพศาล วรคำ, 2561 : 321)
 - ค่าร้อยละ (Mean)
 - ค่าร้อยละ (Percentage)
 - ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (ไพศาล วรคำ, 2561 : 354)
 - การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.12	0.61	มาก
2	ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ	4.15	0.60	มาก
3	ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน	4.33	0.53	มาก
4	ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.30	0.55	มาก
ภาพรวม		4.23	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.23$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}= 4.33$, S.D.= 0.53) รองลงมาคือ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (= 4.30, S.D.= 0.55) และด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.60) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X}= 4.12$, S.D.= 0.61)

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปริญญาตรี		สูงกว่าระดับปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.10	0.59	4.34	0.71	1.404	.163
2	ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ	4.13	0.59	4.33	0.67	1.118	.266
3	ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน	4.33	0.53	4.35	0.57	0.136	.892
4	ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.28	0.55	4.48	0.52	1.231	.221
ภาพรวม		4.21	0.52	4.38	0.54	1.097	.275

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม และรายด้าน

ด้านที่	รายการ	10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.03	0.56	4.23	0.65	1.902	.060
2	ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ	4.09	0.59	4.21	0.61	1.095	.276

ด้านที่	รายการ	10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
3	ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน	4.34	0.51	4.32	0.56	0.224	.824
4	ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.21	0.54	4.40	0.56	1.873	.063
ภาพรวม		4.17	0.52	4.29	0.54	1.310	.193

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากจากสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล นั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคที่สภาพแวดล้อมภายนอก (external environment) ได้เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมากมาย โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมของ สถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถึงแม้ว่าบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้นจะ เป็นสิ่งธรรมดาที่ผู้เรียนและครูรุ่นใหม่จะเป็นผู้ที่มีความทักษะการใช้เทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะมีความแตกต่างจากครูรุ่นเก่าและผู้บริหารสถานศึกษาหลาย ๆ คน แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า จะเพียงพอแล้วสำหรับการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้เรียน พวกเขาต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา (Schrum and Levin, 2009) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี (Technology Leadership) รวมทั้งการนำองค์การให้สามารถพัฒนาวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับ ผลลัพธ์ของสถานศึกษา และในที่สุดองค์กรจะมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีนั่นจึงหมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการ จัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาได้

อย่าง สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งเสริม ให้ครูและ ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีความรอบรู้ และ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี โดย คำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทินกร บัวชู (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษารอบคอบประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ ความ เข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ซึ่งเป็น องค์ประกอบสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ ของสถานศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและ การบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล ทั้งในเรื่อง ความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรมและ วันชัย ราชวงศ์ (2562, 25) ได้เขียนบทความเรื่อง ภาวะผู้นำสถานศึกษา ยุคดิจิทัล พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การบริหารงาน การวัดผลและการประเมินผล และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลต้องประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือในการทำงานและพัฒนา บุคลากรให้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พัฒนาและส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ นวัตกรรม มีการอบรมออนไลน์ เพื่อให้ครูมีความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมมาประ ยุคใช้ในการจัดการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของภคพร เลิก นอก (2563, น.151) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่าง พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคไทยแลนด์ 4.0 จะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นนักคิด นักพัฒนา มีวิสัยทัศน์ ในการบริหารงานที่พร้อมรับ กับการ เปลี่ยนแปลง บริหารงานแบบประชาธิปไตย รับผิดชอบต่อผู้อื่น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา กับ บุคลากรในองค์กร และพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้นวัตกรรมใหม่คำนึงถึงการบรรลุผลใน วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ ของโรงเรียนเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา รอดระกำ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและทำความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ดิจิทัล เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของวิสัยทัศน์ดิจิทัล

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นหาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี

2.2 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรี

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลพบุรีโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น

เอกสารอ้างอิง

เกตุขญา วงษ์เพิก. (2564). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(2), 467–478.

ชุดิรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [ดุสิตนิพนธ์ปริญาดุสิตบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ชูชาติ พุทธลา. (2561). องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทวีสันต์ วิชัยวงศ์ และ ยุภาพร ยุภาศ. (2562). ภาวะผู้นำยุคใหม่และทักษะในการบริหารงานในองค์กร.

วารสารวิชาการแสงอีสาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, 16(2), 667–680.

ทินกร บัวชู และ ทิพาพร บัวชู. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารเศรษฐศาสตร์*, 13(2), 285–294.

ภานุมาศ จันทศรี. (2562). โมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา: การวิจัยแบบผสมผสานวิธี [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภูเบศ นิราศภัย และคณะ. (2563). สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 12 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม* (น. 2934). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

รัตนารณ วัชรอติยาพล. (2563). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร [ดุสิตนิพนธ์ปริญาดุสิตบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

วันชัย ราชวงศ์. (2563). ภาวะผู้นำสถานศึกษายุคดิจิทัล. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- สุชนา โกลลวานิช. (2563). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาติ หัตถ์สุวรรณ. (2557). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- Leadership and teachers' technology integration in the 21st century classroom. (2018). *International Journal of Civil Engineering and Technology*, 9(2), 177–187.
<https://www.iaeme.com/IJCIET/issues.asp?JType=IJCIET&VType=9&IType=2>
- Schrump, L., & Levin, B. B. (2009). *Leading 21st century schools: Harnessing technology for engagement and achievement*. Corwin Press.
- Sullivan, L. (2017, October 25). *8 skills every digital leader needs*. CMSWire.
<https://www.cmswire.com/digital-workplace/8-skills-every-digital-leader-needs/>
- Sieber, S., Kaganer, E., & Zamora, J. (2013). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times*. Springer.